

**1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bazı Maddelerinin Kaldırılmasına, Bir Ek ve Üç Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 30.6.1987 Sayı : 19503)

**Kanun No.**  
3396

**Kabul Tarihi :**  
20 . 6 . 1987

**MADDE 1. —** 1479 sayılı Kanunun 3165 sayılı Kanunla değişik 24 üncü maddesinin II numaralı bendinin (b) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Türk asıllı yabancılar hariç, yabancı uyruklular.

**MADDE 2. —** 1479 sayılı Kanunun 3165 sayılı Kanunla değişik 25 inci maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki bentler ilave edilmiştir.

f) 2108 sayılı Kanuna göre 1479 sayılı Kanun kapsamına giren köy ve mahalle muhtarlarından; kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmasından dolayı gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar hariç, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

g) Gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan veya gelir vergisinden muaf olan, ancak, esnaf ve sanatkâr sicii veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki kayıtlara istinaden Bağ - Kur sigortalısı olanlardan bu sigortalılıklarının devamı sırasında, hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

**MADDE 3. —** 1479 sayılı Kanunun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

*Kontrol muayenesi*

**Madde 32. —** Kurum, malullük aylığı bağlanan sigortalıları ve çalışamayacak durumda mahul çocukları, kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını dolduruncaya kadar kontrol muayenesine tabi tutabilir.

Kabul edilir bir özürü olmadığı halde, kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihî takip eden aybaşına kadar yaptırmayanların aylıklarının ödenmesi, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki aybaşından başlanarak durdurulur.

Kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak, üç ay içinde yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin aylıkları, ödemenin durdurulduğu tarih itibariyle tekrar başlatılır.

Kontrol muayenesini, Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin durdurulan aylıkları, rapor tarihini takip eden aybaşından başlanarak ödenir.

**MADDE 4. —** 1479 sayılı Kanunun 3165 sayılı Kanunla değişik 35 inci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Sigortalının kurumdan yazılı talepte bulunması, talepte bulunduğu tarihte prim ve her türlü borçlarını ödemiş olması;

**MADDE 5. —** 1479 sayılı Kanunun 2229 sayılı Kanunla değişik 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

*Yaşlılık aylığının kesilmesi*

**Madde 38. —** Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan prim ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde haklarında bu Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri uygulanır.

**MADDE 6. —** 1479 sayılı Kanunun 2423 ve 2927 sayılı kanunlarla değişik 50 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki basamak sayısının artırılmasına, göstergelerin değiştirilmesine, tespit edilen yeni basamaklarda basamak yükseltilmesi için bekleme süresi ile göstergelerin bağlanmış ve bağlanacak aylıklara uygulama tarihini tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

**MADDE 7. —** 1479 sayılı Kanunun 2229 sayılı Kanunla değişik 51 inci maddesinin birinci fıkrası ve 3165 sayılı Kanunla değişik üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sigortalı, bu Kanuna göre sigortalılığın başladığı tarihte 50 inci maddede belirtilen aylık gelir basamaklarının ilk oniki basamağından dilediğini seçer ve engeç üç ay içinde Kuruma vereceği giriş bildirgesi üzerinde veya dilekçesinde yazılı olarak bildirir.

Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra Bağ - Kur kapsamına girenler, bu Kanunun 50 nci maddesinde belirtilen aylık gelir basamaklarından, diğer sosyal güvenlik kurumlarında geçirdiği süre intibak ettirmek suretiyle en yakın basamaktan aşağısını, onikinci basamaktan yukarısını seçemezler.

**MADDE 8. —** 1479 sayılı Kanunun 2423 sayılı Kanunla değişik 52 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sigortalı, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, onbir ve onikinci basamaklarda en az iki tam yılını doldurmadıkça, yazılı talepte bulunmadıkça ve sırası dışında basamak yükseltemez. Altıncı basamaktan itibaren basamak yükseltmek için altı ay öncesine kadar olan prim ve her türlü borçlarının ödenmiş olması şarttır.

**MADDE 9. —** 1479 sayılı Kanunun 2423 ve 3165 sayılı Kanunlarla değişik 53 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Primler, süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödünmeyen kısma sürenin bittiği tarihten başlayarak ilk ay için % 10 ve bundan sonra gelecek her ay için % 5 gecikme zammı uygulanır.

Gecikme zammı, yalnız prim alacaklarına uygulanır ve borç ödeninceye kadar devam eder.

**MADDE 10. —** 1479 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Malullük halinde; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Üniversiteler ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine ait hastanelerin sağlık kurumlarıca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas alınır. Bu raporlar, kurumca teşekkül ettirilecek sağlık kurulunda değerlendirilir. Kurum sağlık kurulunda 7 nci madde hükmüne göre sözleşmeli tabip çalıştırabilir.

**MADDE 11. —** 1479 sayılı Kanunun 3165 sayılı Kanunla değişik 63 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ancak, Kurum, yapılan bu yardımların ilk peşin değeri için üçüncü kişilere, istihdam edenlere, araç sahiplerine ve diğer sorumlulara rücu eder. Bu kimselerin hak sahiplerine yaptıkları ödemeler dolayısıyla Kurumun zarara uğraması halinde, hak sahiplerine rücu hakkı saklıdır.

**MADDE 12. —** 1479 sayılı Kanunun 2229 sayılı Kanunla değişik 79 uncu maddesine 3165 sayılı Kanunla eklenen beşinci fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Ancak, ayı içinde primi yatırılmış süreler, sigortalılık süresine dahil edilir ve primi ödenmeyen süreler kendileri veya hak sahipleri tarafından prim ve her türlü borçlar ödenmek şartıyla, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

2926 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce, Bağ -Kur'da isteğe bağlı sigortalı olanların, isteğe bağlı sigortalılıkları devam eder.

**MADDE 13. —** 1479 sayılı Kanunun, 2423 sayılı Kanunla eklenen ve 2927 sayılı Kanunla değişik Ek 7 nci maddesinin bir, üç, dört, beş ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

1479 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara her ay sosyal yardım zammı verilir. Sosyal yardım zammı, aylıklar ile birlikte peşin olarak ödenir. Bu yardımın halen ödenen miktarı; geçim endeksleri, genel ve asgari ücret, ülkenin ekonomik durumu ile Kurumun mali ve aktüeryal durumu gözönünde bulundurularak, Bakanlar Kurulunca yeniden tespit edilir.

Sosyal güvenlik kanunlarına göre bağlanan iki ayrı aylığı birlikte alanlara, 1479 sayılı Kanuna göre ayrı ayrı bağlanan iki aylığı birlikte alanlara veya iki sigortalıdan da ayrı ayrı ölüm aylığı alan hak sahiplerine bunlardan yalnız birisi için sosyal yardım zammı ödenir.

Ödenen sosyal yardım zammı haciz edilemeyeceği gibi, damga vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Ancak, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta iken T.C. Emekli Sandığı ile Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işlerde kadrolu, ücretli, geçici kadrolu, yevmiyeli, sözleşmeli veya yapılan işe göre ücret veya yevmiye ödemek suretiyle görev alanlara sosyal yardım zammı ödenmez.

2829 sayılı Kanun hükümleri gereğince aylık bağlanana ödenecek sosyal yardım zammı, hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilerek aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili sandık veya kurumdan tahsil edilir. Diğer sandık ve kurumlarca yapılan aynı mahiyetteki ödemelere, Bağ - Kur'un ödediği sosyal yardım zammı miktarı esas alınarak, hizmet süreleriyle orantılı olarak iştirak edilir.

**MADDE 14.** — 1479 sayılı Kanuna 3235 sayılı Kanunla eklenen ek 16 ncı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi, 1479 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür. Primler, her hesap yılı sonunda o yıl içinde harcanan sağlık sigortası ile ilgili giderler tenzil edildikten sonra kalan miktar ayrı bir fonda toplanır. Bu fonda toplanan paralar, başka maksatlarla kullanılamaz. 1479 sayılı Kanunun değişik 74 üncü maddesi gereğince ayrılan karşılıklarla, 2926 sayılı Kanuna göre ayrılan ihtiyatlardan sağlık sigortası fonuna aktarma yapılamaz. 1479, 3235 ve 2926 sayılı Kanunlara göre; önceki yıllarda tefrik edilebilen karşılık, fon ve ihtiyatların ve cari yıl içinde tahsil edilen primlerin işletilmesinden sağlanan yıllık gelirler, karşılık, fon ve ihtiyatların bir önceki yıla ait bakiyeleri de dikkate alınarak kendi aralarındaki orana göre tevzi edilir.

**MADDE 15.** — 1479 sayılı Kanuna 3235 sayılı Kanunla eklenen Geçici 7 nci maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Ancak, halen sigortalı olanlar ile yaşlılık ve malullük aylığı almakta olanlara, eşlerinden dolayı ölüm aylığı bağlanması halinde, bağlanan ölüm aylığından sağlık sigortası primi kesilmez.

Ana ve babanın her ikisinden de ölüm aylığı alan çocukların ölüm aylıklarından, yalnız babadan intikal eden aylıktan sağlık sigortası primi kesilir.

**MADDE 16.** — 1479 sayılı Kanuna 2229 sayılı Kanunla eklenen Ek Geçici 6 ncı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

*Başka kurum ve sandıklarca kendilerine ve hak sahiplerine aylık bağlananlar*

**Ek Geçici Madde 6.** — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 ncı maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıklarınca kendilerine yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı bağlananlar, 1.10.1972 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun kapsamı dışında sayılırlar.

Ancak, bu Kanuna tabi hizmet süreleri, diğer Kurum ve sandıklara bildirilmiş ise bu hizmetler geçerli sayılır.

**MADDE 17.** — 1479 sayılı Kanunun 3165 sayılı Kanunla değişik 60 ncı maddesi ile 80 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 18.** — 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

**EK MADDE 19.** — Kuruma kayıt ve tescili yapıldığı halde, kayıt ve tescil tarihinden itibaren 10 yıl içinde hiç prim ödememiş olan sigortalılar hakkında sigortalılık hakları saklı kalmak kaydıyla, Kurumca sigortalılık işlemleri durdurulur. Ancak, kendileri veya hak sahiplerinin müracaatı halinde müracaat tarihinde yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

**MADDE 19.** — 1479 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici maddeler eklenmiştir.

**EK GEÇİCİ MADDE 21.** — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlara da 25 inci maddede hükümleri uygulanır.

**EK GEÇİCİ MADDE 22.** — 3165 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışanlardan yüksek basamağa intibakı yapılanların; bu kurumlarda ve Bağ - Kur'da geçen süreleri de dikkate alınarak taleplerine istinaden yeniden intibakları yapılır.

**EK GEÇİCİ MADDE 23.** — Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, üçüncü bir kimsenin suç sayılan hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğması sonucunda açılmış davalar hariç, ek rücu davası açılmaz.

**MADDE 20.** — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 21.** — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

#### BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Cilt	Türkiye Büyük Millet Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
40	105	492
42	118	282
43	121	215:229

I - Gerekçeli 587 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 121 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/847.